

Motion om att göra 3-30-300-regeln till norm i Stockholms stad

Stockholmarna älskar sina grönområden både för rekreation och för motion. Vi vet att städer med en hög andel stadsnära grönska har generellt sett bättre folkhälsa och en positiv effekt på psykisk ohälsa och stress. Vi vet även att grönområden är viktigt för att klimatanpassa städer mot värmeböljor och ökad nederbörd. De gröna växterna renar luften, svalkar vid hetta, fördröjer dagvatten och bidrar till en trivsammare stadsmiljö. Centerpartiet vill garantera att alla stockholmare har nära till grönska och natur – därför vill vi införa 3-30-300 som norm i Stockholms stad.

3-30-300 regeln

3-30-300 regeln har tagits fram av Cecil Konijnendijk som är professor i Urban Forestry i British Columbia samt docent på Nature Based Solutions Institute i Barcelona. I korthet innebär regeln att alla ska kunna se minst tre träd från sitt hem, sin skola och sin arbetsplats, att stads kvarter ska ha minst 30 procents trädkrontäckningsgrad, och att människor ska ha som längst 300 meter till ett grönområde.

3 träd från sitt hem, skola och arbetsplats:

Forskning har länge visat på vikten av närhet och synlighet av grönt för mental hälsa och välbefinnande. Att se träd gör oss lugnare, friskare och mer fokuserade. Det finns till och med studier som visar att vi tillfrisknar snabbare från sjukdom om vi ser ut på grönska.

30 procent krontäckning per kvarter:

Måttet har visat sig vara ett användbart redskap för att räkna ut värdet av de ekosystemtjänster som träd bidrar med. Studier har fastställt samband mellan krontäckningsgrad och kylning, bättre mikroklimat, mental och fysisk hälsa och luftföroreningar. En hög krontäckningsgrad har bättre möjlighet att ta upp regnvatten och därmed minska problemen med översvämningar. Genom att skapa mer lummiga stadsdelar uppmuntrar vi

också människor att vara utomhus under längre perioder och därmed, visar forskningen, träffar vi fler människor, vilket i sin tur främjar social hälsa.

300 meter till ett grönområde:

Många studier har betonat vikten av närhet och tillgång till större grönområden som kan användas för rekreation. Fem till tio minuters promenad till närmsta grönområden är ett bra riktvärde.

Världshälsoorganisationen WHO i Europa rekommenderar ett maximalt avstånd av 300 meter till närmsta offentliga grönområde som helst är minst ett hektar stort. Människor som bor i närheten av grönområden har större benägenhet att besöka dem, vilket i sin tur har en positiv inverkan på deras hälsa. Även i tätbebyggda stadsdelar kan man skapa gröna korridorer där parker och grönområden även kan fungera för cyklister och fotgängare.

Stockholms stad och 3-30-300

Stockholm ligger hyfsat bra till internationellt sett vad gäller 30-regeln. Krontäckningsgraden är dock mindre än 30 procent i många stadsdelar, speciellt i de som är tätt bebyggda. I en undersökning som gjordes i iTree landade Stockholm som helhet på 21 procents krontäckningsgrad.

Att mäta 3-30-300

För 30 och 300 finns det relativt enkla mätmetoder, exempelvis genom att använda GIS-analys. Det finns flera aktörer som arbetar med dessa bedömningar, och vi föreslår att Stockholms stad upphandlar en aktör för detta, alternativt att existerande data och mätmetoder som idag används i staden uppdateras till att förhålla sig till 3-30-300 regeln. För att mäta hur många som har tillgång till 3 träd från sin bostad/arbetsplats behövs innovativa metoder, t.ex. att använda flygfoton och extrapolera vyer från hem. Alternativt kan man använda undersökningar och be ett slumpmässigt urval av människor att rapportera hur många träd de kan se från sina fönster. Redan idag har exempelvis Lunds kommun en målsättning om att alla ska se minst 1 träd från sitt fönster.

Utblick 3-30-300

Denna modell lyfts bland annat fram av Gröna städer för ett hållbart Europa, som är en plattform som uppmuntrar till grönare offentliga platser, lanserad av ENA (European Nurserystock Association). I Sverige drivs projektet Gröna städer för ett hållbart Europa av LRF Trädgård.

Redan idag används 3-30-300 regeln i städer i Kanada och Storbritannien och av organisationer som FN:s ekonomiska kommission för Europa. Många av de mest ambitiösa städerna i världen när det gäller miljöanpassning, som Barcelona, Bristol, Canberra, Seattle och Vancouver, har satt som mål att ha minst 30 procents krontäckning.

Naturvårdsverket har lanserat det lite blygsamma målet att alla svenska städer ska ha minst 25 procent krontäckning 2025 och ha ökat krontäckningen med 2 procent jämfört med 2020 års värden.

Samtidigt har andra kommuner i Sverige gått före och har redan idag skarpa målsättningar. Exempelvis framgår i Uppsala kommuns riktlinjer att 3-30-300 ska följas som tumregel.

Stockholms stad bör utreda olika mätmetoder samt följa andra exempel i Sverige och i världen, och ta lärdomar av det pågående arbetet. Det är viktigt att Stockholm stad håller sig uppdaterad enligt den senaste forskningen på detta område och kontinuerligt arbetar för att förbättra Stockholmares trivsel och stadens motståndskraft mot klimatförändringarna.

Mot bakgrund av detta föreslås kommunfullmäktige att besluta:

ATT ge trafiknämnden, exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att ta fram metoder för att mäta stadens grönska enligt 3-30-300 regeln

ATT ge trafiknämnden i uppdrag att, tillsammans med berörda nämnder i Stockholms stad, ta fram en 3-30-300 strategi i syfte att införa regeln som norm i Stockholms stad

Stockholm den 29 augusti 2024

Jonas Naddebo (C)

Svante Linusson (C)